TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Đổi mới tư duy, hỗ trợ kinh tế tư nhân, doanh nghiệp dân tộc phát triển vì một Việt Nam hùng cường, thịnh vượng

08:19 27/03/2025

Với tinh thần đổi mới tư duy, đổi mới quan điểm kinh tế; thực hiện cách mạng tinh gọn bộ máy, chuyển từ Nhà nước quản lý sang Nhà nước quản trị liên thông hiệu lực, hiệu quả, chúng ta tin tưởng kinh tế tư nhân, doanh nghiệp dân tộc sẽ nhanh chóng trở thành lực lượng kinh tế hùng mạnh, thực hiện thành công vai trò đòn bẩy cho một Việt Nam hùng cường, thịnh vượng.

Kinh tế tư nhân, doanh nghiệp dân tộc có vai trò quan trọng trong phát triển đất nước

Tình hình kinh tế - chính trị thế giới đang diễn biến nhanh, phức tạp, khó lường, nhiều yếu tố rủi ro bất định, nhưng cũng đưa đến nhiều thời cơ, vận hội mới cho phát triển.

Đổi mới tư duy, hỗ trợ kinh tế tư nhân, doanh nghiệp dân tộc phát triển vì một Việt Nam hùng cường, thịnh vượng. Ảnh minh họa, nguồn

internet.

Bối cảnh mới với thách thức mới, cơ hội mới, đặt ra yêu cầu mới trong xác định quan điểm, mục tiêu, giải pháp phát triển kinh tế-xã hội của đất nước. Chúng ta không chỉ phấn đấu đạt mục tiêu tăng trưởng kinh tế cao mà còn phải tăng trưởng xanh, bền vững; không chỉ duy trì các động lực tăng trưởng hiện có, mà phải tạo dựng các động lực tăng trưởng mới dựa vào khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo. Đặc biệt, chúng ta phải cơ cấu lại nền kinh tế, tạo dựng mô hình tăng trưởng mới ưu việt, phù hợp với xu hướng phát triển của kinh tế thế giới, nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả, sức cạnh tranh của nền kinh tế.

Kinh tế nước ta có độ mở lớn, phụ thuộc khá nhiều vào nguyên vật liệu nhập khẩu và thị trường tiêu thụ bên ngoài. Để vượt qua những khó khăn, thách thức, nắm bắt và tận dụng kịp thời, hiệu quả thời cơ, vận hội đòi hỏi chúng ta phải huy động sự vào cuộc của tất cả các thành phần kinh tế, đặc biệt đối với kinh tế tư nhân.

Nhìn lại kinh tế tư nhân trong hơn một thế kỷ qua, một đội ngũ doanh nhân Việt biết nắm bắt cơ hội, đóng góp quan trọng cho quá trình phát triển kinh tế của thời kỳ chống thực dân Pháp, như: Doanh nhân Bạch Thái Bưởi trong lĩnh vực xây dựng và vận tải thủy; Doanh nhân Nguyễn Sơn Hà trong lĩnh vực sơn; Doanh nhân Trịnh Văn Bô trong lĩnh vực dệt, bất động sản…

Từ năm 1964, nền kinh tế thị trường chính thức được vận hành ở miền Nam, kinh tế tư nhân bắt đầu đóng vai trò quan trọng ở miền Nam Việt Nam thời kỳ này.

Sau ngày thống nhất đất nước, vì nhiều lý do lịch sử, thực hiện nền kinh tế kế hoạch tập trung quan liêu bao cấp; với quan điểm kinh tế nhà nước là chủ đạo, dành mọi nguồn lực cho doanh nghiệp nhà nước… đã phần nào triệt tiêu kinh tế tư nhân, kinh tế suy thoái…

Thủ tướng Phạm Minh Chính trao đổi với lãnh đạo doanh nghiệp tại Hội nghị của Thường trực Chính phủ làm việc với các doanh nghiệp lớn về giải pháp góp phần phát triển kinh tế - xã hội đất nước. Ảnh VGP/Nhật Bắc.

Trong bối cảnh đó, với tinh thần "Nhìn thẳng vào sự thật", Đại hội Đảng lần thứ VI đưa ra chủ trương đổi mới toàn diện đất nước, trước hết là đổi mới tư duy và cơ chế quản lý kinh tế. Đảng chủ trương chuyển đổi nền kinh tế kế hoạch hóa tập trung sang nền kinh tế hàng hóa nhiều thành phần vận hành theo cơ chế thị trường có sự quản lý của nhà nước. Đảng đã nhận thức lại vai trò, tầm quan trọng của kinh tế tư nhân, từng bước tạo điều kiện cho khu vực tư nhân hình thành trở lại.

Đại hội lần thứ XI, Đảng khẳng định: "***Kinh tế tư nhân*** *là một trong những* ***động lực của nền kinh tế***". Vai trò của doanh nghiệp tư nhân, doanh nhân lần đầu tiên được ghi trong Hiến pháp sửa đổi năm 2013: "*Nhà nước khuyến khích, tạo điều kiện để doanh nhân, doanh nghiệp và cá nhân, tổ chức khác đầu tư, sản xuất, kinh doanh; tài sản hợp pháp của cá nhân, tổ chức đầu tư, sản xuất, kinh doanh được pháp luật bảo hộ và không bị quốc hữu hóa*".

Đổi mới tư duy cần có quá trình nhận thức, Hội nghị Trung ương 5 khóa XII ra Nghị quyết 10-NQ/TW về phát triển kinh tế tư nhân trở thành một ***động lực quan trọng*** của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Nghị quyết xác định: "*Phát triển* ***kinh tế tư nhân*** *lành mạnh theo cơ chế thị trường là một yêu cầu khách quan, vừa cấp thiết, vừa lâu dài trong quá trình hoàn thiện thể chế, phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở nước ta, là*

một phương sách quan trọng để giải phóng sức sản xuất, huy động, phân bổ và sử dụng có hiệu quả các nguồn lực phát triển".

Mặc dù môi trường kinh doanh chưa thuận lợi, đối mặt với tình trạng phân biệt đối xử về đất đai, vốn, thị trường; gặp bất lợi về thuế, hải quan giữa doanh nghiệp tư nhân với doanh nghiệp nhà nước và doanh nghiệp FDI; với ý trí vươn lên, khát khao khẳng định chỗ đứng của doanh nghiệp Việt, trong những năm qua, khu vực doanh nghiệp tư nhân phát triển nhanh về số lượng; đã xây dựng được một số doanh nghiệp tư nhân lớn, có trình độ về công nghệ và quản trị, có thương hiệu, đạt tầm khu vực và thế giới… góp phần nâng cao vị thế, uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế.

Một số doanh nghiệp tư nhân lớn đã linh hoạt, chủ động chuyển đổi, đầu tư vào các ngành công nghiệp mới; đổi mới mô hình sản xuất theo hướng xanh, tuần hoàn, bền vững; từng bước dẫn dắt, lan tỏa, thúc đẩy sự phát triển của các ngành, lĩnh vực trong nền kinh tế, ngày càng khẳng định vai trò và đóng góp quan trọng trong quá trình xây dựng, bảo vệ và phát triển đất nước. Thử hỏi nếu đất nước không có những tập đoàn tư nhân lớn này thì bức tranh kinh tế Việt Nam sẽ ra sao? Diện mạo kinh tế Việt Nam sẽ như thế nào trong bức tranh kinh tế thế giới và khu vực?

Hiện, khu vực kinh tế tư nhân đang tạo ra khoảng 51% GDP của nền kinh tế, đóng góp khoảng 30% nguồn thu ngân sách nhà nước, thu hút 85% lực lượng lao động, là động lực tăng trưởng chính của nền kinh tế. Trong bối cảnh kinh tế ổn định, không chịu tác động bởi các cú sốc từ bên ngoài, tốc độ tăng của kinh tế tư nhân cao hơn tốc độ tăng của toàn nền kinh tế.

Vốn đầu tư của khu vực kinh tế tư nhân chiếm trên 50% tổng vốn đầu tư toàn xã hội. Trên góc độ sử dụng hiệu quả vốn sản xuất kinh doanh, doanh nghiệp tư nhân cần 1,61 đồng vốn để tạo ra 1 đồng doanh thu thuần, doanh nghiệp Nhà nước cần 2,66 đồng.

Cộng đồng doanh nhân năng động, sáng tạo, có ý chí tự lực, tự cường, tinh thần cống hiến cho dân tộc. Nhiều doanh nhân đưa ra chiến lược sản xuất kinh doanh dài hạn, bền vững nhằm tạo dựng, phát triển và củng cố thương hiệu, đây là yếu tố quan trọng cho sự phát triển nhanh, bền vững của doanh nghiệp và nền kinh tế.

Sự đóng góp và vai trò quan trọng của kinh tế tư nhân đã được Tổng Bí thư Tô Lâm chỉ rõ: "*Kinh tế tư nhân đã có những bước phát triển và trưởng thành vượt*

bậc, đóng góp to lớn vào nền kinh tế và quá trình đổi mới, phát triển đất nước mặc dù trong điều kiện hoạt động còn nhiều khó khăn, bất cập". Tổng Bí thư khẳng định: "*Kinh tế tư nhân nước ta trở thành một trong những trụ cột quan trọng hàng đầu của nền kinh tế và ngày càng thể hiện là động lực quan trọng nhất để thúc đẩy tăng trưởng kinh tế quốc gia*".

Kinh tế tư nhân đang đối mặt với nhiều rào cản chính sách

Trong những năm qua, mặc dù đã có những đột phá về cải cách thể chế, hoàn thiện môi trường pháp lý về đầu tư kinh doanh với nhiều kết quả đáng khích lệ. Tuy vậy, kinh tế tư nhân vẫn đang phải đối mặt với nhiều rào cản trong chính sách và thực thi chính sách. Hệ thống pháp luật và thực thi pháp luật còn thiếu minh bạch, thiếu cụ thể, chưa ổn định; những vướng mắc, bất cập về thể chế chưa được sửa đổi, bổ sung kịp thời cho phù hợp với thực tiễn và yêu cầu phát triển, khả năng tiên liệu thấp dẫn đến rủi ro gia tăng cho khu vực kinh tế tư nhân.

Trong bài viết: **"Phát triển kinh tế tư nhân - Đòn bẩy cho một Việt Nam thịnh vượng",** Tổng Bí thư Tô Lâm đã chỉ rõ những bất cập hiện kinh tế tư nhân đang phải đối mặt: "*Hệ thống pháp luật còn nhiều bất cập, chồng chéo, môi trường kinh doanh nhiều trở ngại, thủ tục hành chính phức tạp, tốn nhiều thời gian, chi phí và tiềm ẩn rủi ro. Nhiều trường hợp quyền tự do kinh doanh và quyền tài sản vẫn bị xâm hại bởi sự yếu kém hoặc lạm quyền của một số cán bộ công chức trong thực thi công vụ*".

Bất cập về môi trường pháp lý, khó khăn trong việc tiếp cận vốn tín dụng, đất đai, cùng với tệ quan liêu, nhũng nhiễu của một bộ phận công chức trong bộ máy công quyền đã đưa đến thực trạng cơ cấu ngành bất hợp lý của khu vực doanh nghiệp tư nhân. Số doanh nghiệp thuộc khu vực dịch vụ chiếm tới 66,8% trong tổng số doanh nghiệp của toàn nền kinh tế, đây là rào cản rất lớn để xây dựng và phát triển mạng lưới công nghiệp hỗ trợ và tham gia vào chuỗi cung ứng toàn cầu.

Đổi mới tư duy, hỗ trợ kinh tế tư nhân, doanh nghiệp dân tộc phát triển vì một Việt Nam hùng cường, thịnh vượng. Ảnh minh họa, nguồn internet.

Doanh nghiệp tư nhân đông về số lượng nhưng đa số là doanh nghiệp vừa và nhỏ, nội lực tồn tại và năng lực cạnh tranh thấp; công nghệ và phương thức sản xuất lạc hậu. Hiện nay, ngành công nghiệp chế biến, chế tạo về cơ bản dừng lại ở trình độ lắp ráp - Trình độ thấp nhất trong 4 cấp độ công nghiệp hóa.

Đổi mới tư duy kinh tế, kiến tạo kinh tế tư nhân, doanh nghiệp dân tộc trở thành đòn bẩy cho một Việt Nam thịnh vượng

Nhìn lại những bước thăng trầm của kinh tế tư nhân trong hơn một thế kỷ qua; nhận diện các nguyên nhân chủ quan gây nên khó khăn, thách thức, bất cập đối với nền kinh tế, đặc biệt đối với kinh tế tư nhân; khi đã xác định kinh tế tư nhân trở thành một trong những trụ cột quan trọng hàng đầu của nền kinh tế và ngày càng thể hiện là động lực quan trọng nhất để thúc đẩy tăng trưởng kinh tế quốc gia, Đảng và Nhà nước cần đổi mới tư duy kinh tế, hiện thực hóa quan điểm ứng xử công bằng với tất cả các thành phần kinh tế, vận hành nền kinh tế theo cơ chế thị trường, xóa bỏ sự độc quyền của doanh nghiệp nhà nước trong một số lĩnh vực.

Trong bài viết: Phát triển kinh tế tư nhân - Đòn bẩy cho một Việt Nam thịnh vượng, Tổng Bí thư đã đưa ra 7 nhóm giải pháp nhằm định hướng, hỗ trợ và khuyến khích phát triển khu vực kinh tế tư nhân, doanh nghiệp dân tộc, tạo động lực đột phá, mở ra kỷ nguyên vươn mình của kinh tế tư nhân. Tổng Bí thư đã định hướng về quan điểm, nguyên tắc quản lý và vận hành nền kinh tế nước

ta trong kỷ nguyên mới với những nội dung quan trọng:

***Một là**, tạo dựng nền kinh tế thị trường đầy đủ, vận hành theo nguyên tắc, tín hiệu thị trường.* Đây là điều kiện cần, điều kiện tiên quyết tạo sự công bằng giữa kinh tế tư nhân với các thành phần kinh tế khác; giải phóng và sử dụng hiệu quả nhất các nguồn lực của đất nước cho phát triển; tạo cơ hội để kinh tế tư nhân tiếp cận và sử dụng hiệu quả vốn tín dụng, đất đai, khoa học công nghệ, lao động chất lượng. Loại bỏ tư tưởng "trọng công hơn tư" và sự "độc quyền" của doanh nghiệp nhà nước trong một số lĩnh vực.

Thực hiện quan điểm này, Nhà nước cần quản lý theo nguyên tắc thị trường, sử dụng các công cụ thị trường để điều tiết nền kinh tế; phân định rạch ròi vai trò của nhà nước, giảm thiểu sự can thiệp, mệnh lệnh và xóa bỏ các rào cản hành chính, cơ chế xin – cho.

***Hai là**, nhà nước bảo đảm tài sản hợp pháp của cá nhân, tổ chức đầu tư, sản xuất, kinh doanh được bảo hộ, không bị quốc hữu hóa.* Một khi nhà nước cam kết bảo vệ hữu hiệu quyền tài sản, quyền sở hữu, quyền tự do kinh doanh và bảo đảm thực thi hợp đồng của doanh nghiệp tư nhân, cam kết này sẽ tạo dựng niềm tin, khơi dậy và cổ vũ ý chí tự lực, tự cường, tinh thần cống hiến cho dân tộc của đội ngũ doanh nhân Việt Nam. Đây chính là sức mạnh nội lực quan trọng để đội ngũ doanh nhân nâng cao năng suất, thúc đẩy đổi mới sáng tạo và gia tăng năng lực cạnh tranh quốc gia trong bối cảnh cuộc CMCN 4.0 diễn ra nhanh, mạnh, quyết định sự thành công hay thất bại trong phát triển đất nước.

Đổi mới tư duy, hỗ trợ kinh tế tư nhân, doanh nghiệp dân tộc phát triển vì một Việt Nam hùng cường, thịnh vượng. Ảnh minh họa, nguồn internet.

***Ba là**, đổi mới tư duy, đột phá trong cải cách thể chế, kiến tạo, vận hành nhà nước quản trị quốc gia hiệu lực, hiệu quả, phục vụ doanh nghiệp, phụng sự đất nước, đặt lợi ích quốc gia lên trên hết.* Thể chế hiện là điểm nghẽn của điểm nghẽn. Lúc này nếu không đổi mới tư duy, đột phá về cơ chế, chính sách, kinh tế tư nhân khó có thể vượt qua khó khăn, ổn định và phát triển.

Vì vậy, Tổng Bí thư đã chỉ đạo**:** "*Cần quyết liệt cải cách thể chế trên nền tảng đổi mới tư duy trong cải cách mạnh mẽ nền hành chính hướng đến phục vụ người dân, doanh nghiệp*".

Chỉ đạo của Tổng Bí thư thể hiện quan điểm chuyển đổi từ nhà nước quản lý cứng nhắc sang nhà nước quản trị quốc gia liên thông, hiệu quả, phù hợp với xu hướng quản trị mới, trong đó đẩy mạnh ứng dụng công nghệ hiện đại của cuộc CMCN 4.0 để phục vụ doanh nghiệp và nhân dân, phụng sự đất nước.

Để thể chế, chính sách sát với thực tiễn, có tính khả thi, Chính phủ cần thiết lập cơ chế đối thoại, phản biện chính sách hiệu quả, tạo điều kiện để cộng đồng doanh nghiệp tư nhân tham gia góp ý vào quá trình xây dựng pháp luật và hoạch định chính sách kinh tế.

***Bốn là**, củng cố, tạo dựng, phát triển doanh nghiệp dân tộc tầm cỡ khu vực và thế giới làm đòn bẩy và đầu kéo kinh tế cho một Việt Nam thịnh vượng*.

Kinh tế Việt Nam với thực trạng trên 98% là doanh nghiệp vừa và nhỏ, cơ cấu doanh nghiệp bất hợp lý; công nghiệp hỗ trợ yếu, nguyên liệu sản xuất phụ thuộc từ bên ngoài; năng suất lao động thấp, khả năng cạnh tranh hạn chế.

Lợi ích và an ninh quốc gia đang định hình toàn diện mọi chính sách kinh tế trên phạm vi toàn cầu, tái định hình lại chuỗi cung ứng. Chế độ bảo hộ sản xuất trong nước và chính sách thuế quan có thể gây nên chiến tranh thương mại giữa các quốc gia và khu vực.

Thực trạng kinh tế trong nước và bối cảnh kinh tế quốc tế hối thúc Việt Nam phải xây dựng nền kinh tế độc lập, tự chủ gắn với chủ động, tích cực hội nhập quốc tế sâu rộng, thực chất, hiệu quả. Nền kinh tế độc lập, tự chủ là cơ sở để nền kinh tế phát triển nhanh, bền vững, qua đó nâng cao sức mạnh nội lực; xử lý hiệu quả các vấn đề nội tại và thách thức nổi lên, đồng thời nâng cao vị thế của Việt Nam trên trường quốc tế.

Một trong những giải pháp quan trọng để xây dựng nền kinh tế độc lập, tự chủ đó là tạo dựng, nuôi dưỡng và phát triển các doanh nghiệp dân tộc. Giải pháp này đã được Tổng Bí thư chỉ rõ: "*Hình thành và phát triển các tập đoàn kinh tế tư nhân lớn, mạnh, có năng lực cạnh tranh quốc tế, có sứ mệnh dẫn dắt, hỗ trợ trở lại các doanh nghiệp nội địa khác cùng tham gia sâu vào chuỗi giá trị toàn cầu*".

Kinh nghiệm quốc tế cho thấy các quốc gia công nghiệp hóa thành công đều gắn với vai trò dẫn dắt của những "doanh nghiệp đầu đàn", "doanh nghiệp dân tộc" để tạo ra hệ sinh thái dẫn dắt sự phát triển của các doanh nghiệp vừa và nhỏ tham gia chuỗi sản xuất, chuỗi giá trị trong nước và quốc tế. Các doanh nghiệp dân tộc luôn giữ vai trò trung tâm trong triển khai chính sách phát triển, là đầu tàu trong nhiều ngành, lĩnh vực quan trọng của nền kinh tế. Doanh nghiệp dân tộc là doanh nghiệp phát huy triệt để nội lực, đóng vai trò chiến lược, trụ cột trong kinh tế và gắn liền với bản sắc mỗi quốc gia.

Đổi mới tư duy, hỗ trợ kinh tế tư nhân, doanh nghiệp dân tộc phát triển vì một Việt Nam hùng cường, thịnh vượng. Ảnh minh họa, nguồn internet.

Cần làm gì để phát triển kinh tế tư nhân, doanh nghiệp dân tộc?

Để kinh tế tư nhân, doanh nghiệp dân tộc trở thành đòn bẩy cho một Việt Nam thịnh vượng, thiết nghĩ Đảng và Nhà nước cần phân định rõ vai trò của Nhà nước là pháp luật hóa chủ trương chính sách, hoàn thiện hệ thống pháp luật, tạo nền tảng khơi dậy và thúc đẩy kinh tế tư nhân có bước chuyển đột phá, phát triển nhanh, bền vững.

Chính phủ cần khẩn trương, đi trước trong cải cách thể chế, rà soát sửa đổi, minh bạch môi trường pháp lý. Hoàn thiện hệ thống các văn bản quy phạm pháp luật tạo niềm tin, động lực và sự năng động của kinh tế tư nhân.

Đột phá về thể chế phải bắt đầu từ đột phá trong tư duy điều hành kinh tế, chấp nhận sự thay đổi, khác biệt, táo bạo. Đồng thời, cần xây dựng một xã hội cởi mở, chào đón sự thay đổi, chuẩn bị kỹ cho những gì sẽ diễn ra trong thời gian tới.

Để đáp ứng và theo kịp tiến trình phát triển rất nhanh của CMCN 4.0, tránh tụt hậu so với khu vực và thế giới, Chính phủ cần nắm bắt thời cơ, kiến tạo động lực mới cho phát triển. Đặc biệt, Chính phủ cần nâng cao năng lực lãnh đạo quốc gia, có tư duy dài hạn và tầm nhìn lớn, đào tạo và trọng dụng các nhà kỹ trị có năng lực, tâm huyết, sẵn sàng hành động; nuôi dưỡng, động viên tư duy đổi mới, xóa bỏ bệnh quan liêu, kiên quyết nói không với tham nhũng.

Cộng đồng doanh nhân phải dấn thân, dám đương đầu với khó khăn, dám chịu và đứng lên từ thất bại, chủ động, linh hoạt trong mọi tình huống.

Trong bối cảnh đội ngũ doanh nhân chưa đáp ứng được yêu cầu của thời kỳ mới, thực hiện vai trò nhà nước kiến tạo, Chính phủ cần tìm kiếm, hướng dẫn, hỗ trợ kinh tế tư nhân mở rộng không gian phát triển; tham gia vào những ngành, lĩnh vực mới của kinh tế thế giới để kinh tế Việt Nam nhanh chóng hòa vào dòng chảy của kinh tế toàn cầu, không chậm chân và bị bỏ lại phía sau.

Chính phủ cần thực thi các chính sách tài khóa và tiền tệ ưu đãi, hỗ trợ vốn, công nghệ và lao động có kỹ năng, tay nghề, phù hợp cho kinh tế tư nhân tiến hành sản xuất kinh doanh trong những ngành và lĩnh vực mới.

Xây dựng, thực hiện Chiến lược quốc gia phát triển doanh nghiệp dân tộc

Khẩn trương xây dựng và thực hiện Chiến lược quốc gia phát triển doanh nghiệp dân tộc hòa nhịp xu hướng tái định hình và chuyển dịch chuỗi cung ứng toàn cầu. Doanh nghiệp dân tộc phải là doanh nghiệp Việt Nam, với sản phẩm có giá trị nội địa hóa, giá trị gia tăng cao, mang dấu ấn, bản sắc văn hóa Việt, người chủ doanh nghiệp phải là người Việt Nam.

Tiến sỹ Nguyễn Bích Lâm: Chúng ta tin tưởng kinh tế tư nhân, doanh nghiệp dân tộc sẽ nhanh chóng trở thành lực lượng kinh tế hùng mạnh, thực hiện thành công vai trò đòn bẩy cho một Việt Nam hùng cường, thịnh vượng.

Chiến lược quốc gia cần có tính đột phá, linh hoạt về thể chế, chính sách, nguồn vốn để tạo dựng, nuôi dưỡng và phát triển doanh nghiệp dân tộc nhằm xây dựng nền kinh tế kết hợp hài hòa giữa sức mạnh nội lực, tự lực, tự cường với sức mạnh ngoại lực. Chiến lược quốc gia phát triển doanh nghiệp dân tộc cần đề cập cụ thể một số nội dung sau:

Một là, *gắn doanh nghiệp dân tộc thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế-xã hội của đất nước*. Các mục tiêu trong Chiến lược, Kế hoạch phát triển kinh tế-xã hội 5 năm được thông qua tại các kỳ đại hội Đảng cần chi tiết theo ngành, lĩnh vực. Trên cơ sở đó, Chính phủ lựa chọn một số doanh nghiệp dân tộc có tiềm năng thực hiện các mục tiêu này với những hỗ trợ, ưu đãi của nhà nước như cho vay vốn với lãi suất thấp, giảm thuế. Đặc biệt, giao cho các doanh nghiệp dân tộc tham gia vào những dự án, công trình lớn, lĩnh vực mới đòi hỏi phải có nguồn tài lực và sử dụng công nghệ mới. Giao doanh nghiệp dân tộc thực hiện sản xuất kinh doanh các ngành trong Chiến lược tăng trưởng dựa vào xuất khẩu, xây dựng, dẫn dắt công nghiệp hỗ trợ để dần thay thế nguyên vật liệu và hàng hóa nhập khẩu, nâng cao khả năng độc lập tự chủ của nền kinh tế.

Cùng với các chính sách ưu đãi để doanh nghiệp dân tộc thực hiện sản xuất kinh doanh theo định hướng phát triển kinh tế-xã hội, chính phủ phải thực hiện việc giám sát tài chính đối với các khoản vay ưu đãi. Bên cạnh đó, Nhà nước cũng cần có biện pháp giám sát và chế tài để ngăn chặn mối quan hệ "thân

hữu" giữa cơ quan công quyền với doanh nghiệp dân tộc nhằm can thiệp vào quá trình xây dựng và thực thi chính sách, hình thành lợi ích nhóm, làm méo mó các thước đo hiệu quả kinh doanh, gây hậu quả xấu về kinh tế-xã hội. Nghiêm cấm và xử lý nghiêm minh các hình thức hối lộ, các hình thức tác động lên quá trình ra quyết định chính sách.

Mặt khác, Nhà nước cũng cần phải có hệ thống giám sát chặt chẽ để cảnh báo, ngăn ngừa doanh nghiệp dân tộc vay vốn đầu tư dàn trải vào nhiều lĩnh vực mà không tập trung sức mạnh vào một số lĩnh vực then chốt, dẫn tới dàn trải lực lượng, đầu tư kém hiệu quả, vỡ nợ.

Hai là, *xây dựng và thực hiện giải pháp chiếm lĩnh thị trường mới*. Chính phủ hỗ trợ về thông tin, về đàm phán ở cấp nhà nước và cùng với doanh nghiệp dân tộc xây dựng và thực thi giải pháp chiếm lĩnh thị trường mới. Đây là nội dung rất quan trọng trong thực hiện Chiến lược tăng trưởng dựa vào xuất khẩu, thực hiện mục tiêu công nghiệp hoá của nền kinh tế.

Ba là, *gắn doanh nghiệp dân tộc với Chiến lược tiếp cận công nghệ mới một cách hiệu quả theo từng giai đoạn***.** Trong giai đoạn đầu, do chưa tự nghiên cứu, phát triển công nghệ, doanh nghiệp dân tộc mua bản quyền và công nghệ của nước ngoài để sản xuất các loại hàng hóa tương tự nhưng với chi phí rẻ hơn. Khi đã phát triển ở trình độ cao hơn, các doanh nghiệp tự đổi mới, sáng tạo ra những công nghệ và sản phẩm mới đủ sức cạnh tranh với các nhà sản xuất truyền thống mang dấu ấn Việt Nam.

Bốn là, *đào tạo đội ngũ doanh nhân giỏi, tài ba, đội ngũ lao động lành nghề có kỹ năng, tri thức.* Chính phủ và các doanh nghiệp cần đặc biệt chú trọng vào việc đào tạo đội ngũ doanh nhân giỏi, tài ba; đào tạo nguồn nhân lực thích hợp với tiến trình của cuộc CMCN 4.0 và cơ cấu lại nền kinh tế, tạo dựng mô hình tăng trưởng mới ưu việt. Trong cơ cấu nguồn nhân lực, đội ngũ doanh nhân then chốt đóng vai trò chủ lực. Doanh nghiệp dân tộc không thể thành công nếu không có các tổng giám đốc điều hành tài ba.

Thực tế cho thấy sự thành công hay thất bại của doanh nghiệp không bắt nguồn từ doanh nghiệp đó thuộc sở hữu nhà nước hay tư nhân. Kết quả kinh doanh yếu kém của doanh nghiệp nhà nước là do không tìm được người quản lý và điều hành kinh doanh giỏi, không có cơ chế giám sát và đánh giá kết quả quản lý hoạt động sản xuất kinh doanh một cách thường xuyên.

Đổi mới tư duy, hỗ trợ kinh tế tư nhân, doanh nghiệp dân tộc phát triển vì một Việt Nam hùng cường, thịnh vượng. Ảnh minh họa, nguồn internet.

Năm là, *xây dựng hệ thống thực thể kinh tế vệ tinh của doanh nghiệp dân tộc*. Để phát triển doanh nghiệp dân tộc trong bối cảnh kinh tế thế giới phân mảng, cạnh tranh gay gắt, cộng đồng doanh nhân và Chính phủ phải tạo dựng hệ thống các thực thể kinh tế vệ tinh của doanh nghiệp dân tộc, bao gồm: doanh nghiệp, viện nghiên cứu, cơ sở đào tạo, đội ngũ quản lý, chuyên gia hàng đầu để đồng hành cùng doanh nghiệp dân tộc.

Hệ thống vệ tinh nhằm phát triển mạng lưới liên kết trong tất cả các lĩnh vực liên quan tới hoạt động của doanh nghiệp dân tộc, phát triển công nghiệp hỗ trợ, nâng cao tính độc lập, tự chủ của nền kinh tế.

Nhật Bản đề cao vai trò của mạng lưới kinh doanh được tạo thành từ các công ty thuộc các lĩnh vực khác nhau, bao gồm: Nhà sản xuất, đối tác chuỗi cung ứng, nhà phân phối hoạt động trong nhiều ngành nghề, đặc biệt các ngân hàng và các công ty thương mại đóng vai trò quan trọng trong mạng lưới này.

Cùng với các chính sách, giải pháp tạo dựng và phát triển doanh nghiệp dân tộc, Chính phủ cần ban hành và thực hiện một số quy định nhằm đảm bảo doanh nghiệp dân tộc có nền tảng tài chính lành mạnh, như: Xác lập và khống chế các tỷ lệ tài chính nhằm bảo đảm an toàn tài chính cho doanh nghiệp dân tộc; minh bạch hóa kết quả hoạt động sản xuất kinh doanh, công bố chính xác, công khai các báo cáo tài chính, thông tin tài chính và thông tin kinh doanh.

Với tinh thần đổi mới tư duy, đổi mới quan điểm kinh tế; thực hiện cách mạng tinh gọn bộ máy, chuyển từ Nhà nước quản lý sang nhà nước quản trị liên thông

hiệu lực, hiệu quả, phục vụ doanh nghiệp, phụng sự đất nước của Đảng và Tổng Bí thư, chúng ta tin tưởng kinh tế tư nhân với vai trò dẫn dắt của doanh nghiệp dân tộc sẽ nhanh chóng trở thành lực lượng kinh tế hùng mạnh, thực hiện thành công vai trò đòn bẩy cho một Việt Nam hùng cường, thịnh vượng, đem lại ấm no, hạnh phúc cho Nhân dân.

Bài viết của TS. Nguyễn Bích Lâm đăng trên chinhphu.vn